

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Quæstio II. Utrum Lex moralis in Evangelia contenta sit perfecta vitæ
regula?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

Q U A E S T I O II.

*Utrum Lex moralis in Evangelio contenta sit
perfecta vitæ regula?*

141. **E**x Orthodoxis nemo sit, qui de Legis Evangelicæ moralis præstantiâ dubitare audeat: est tamen hæc nostrorum temporum summa calamitas, ut nihil adeo divinum sit, quod hominum sceleratissimi, *Theistæ* ac *Libertini* non laceffant. Adversus hos igitur ostendere juvat, Institutionem moralem Evangelicam esse ejusmodi, ut non modò nullâ in re Legi naturæ dissentiens sit, sed ita numeris omnibus absoluta, ut hominum sapientiæ & industriæ nihil reliquerit perficiendum, ac proinde certò divina sit.
142. *Lex moralis in Evangelio contenta à Lege naturæ adeò non dissentit, ut perfectissima vitæ regula sit, & quavis aliâ morali institutione multò præstantior.* Cujusvis institutionis moralis hic princeps, ac ferè unicus finis est, ut homines vitii odio, & virtutis amore ac studio ad beatam vitam perducantur: istud autem à Lege morali Evangelica optimè præstari quis ignorare possit? exhibet illa perfectam complexionem omnium præceptorum ad Religionem & mores pertinentium, absque ullius erroris admixtione: proponit eadem præcepta modo perfectissimo aptissimoque ad docendos homines, fundatque in principiis perfectissimis: ad illorum observantiam homines motivis efficacissimis excitat: perfectissimam vitæ disciplinam præscribit, qua vitiorum fuga, & omnium virtutum exercitatio semper foveatur: ad virtutes heroicas impel-

DE LEGE EVANGELICA. 415

impellit, ut liquet attendenti ad Legem moralem Evangelii. Et quidem perfectissima sunt Evangelii præcepta, quæ ad Religionem pertinent, dum præcipit actus tum internos, tum externos præstantissimos, quibus Deus colendus sit, cujusmodi sunt actus fidei, spei, charitatis, adorationis, timoris, obedientiæ, gratitudinis. Quæ verò ad mores spectant, ad ipsius adeo divinæ perfectionis imitationem nos stimulant, & hortantur. His præceptis quicumque suos conformare mores vitamque studuerunt, ù Angelicam potiùs, quàm humanam ducere vitam visi sunt. Quàm præclara sint justitiæ & charitatis præcepta, quibus maximè humana societas continetur, legenti patet. Non minus præclarissima erga se ipsum officia in Evangelio commendantur. Sita hæc potissimum sunt in cultura animi, ut mens optimis imbuatur principiis, & voluntas ad optimum inclinetur. Quæ verò sententiæ sublimiores esse possunt, atque sunt illæ, quas suggerit Evangelium sive de Deo, ac tribus personis divinis, sive de ipsius hominis dignitate, sive de fine & cœlesti gloria, sive de virtutibus, ac cæteris mediis ad illam obtinendam? nulla est hominum conditio, nullus sexus, ætas nulla, quæ saluberrima inde nequeat haurire documenta. 2°. Præcepta hæc Evangelica à Christo nobis tradita sunt *autoritate maxima*, quia à Deo Incarnato tradita; data sunt *claris & brevibus sententiis*, ita ut à rudibus etiam intelligi facile possint, ac memoriâ retineri. Denique *exemplis* sunt confirmata. Et num modus præcipiendi aliquis perfectior esse possit? 3°. Eadem Christiana Lex peccatoribus omnibus, modò respiscant, & dignos faciant pœnitentiæ fructus, veniam

niam promittit: pollicetur divinæ gratiæ auxilia superandis quibusvis difficultatibus paria, futuram tum corporis, tum animæ felicitatem sempiternam. Et quæ motiva fortiùs excitent ad virtutem, bonorumque operum exercitationem? atque hæc motiva eo efficaciora censerì debent, quò firmiora sunt principia, in quibus fundantur: nituntur videlicet ipsis perfectionibus divinis, veluti summa Dei Sapiencia, Veracitate, Potentia, Fidelitate & Benignitate. 4°. Denique Lex Christiana perfectissimam vitæ disciplinam præscribit: hæc enim non solum comparata est ad mores ritè formandos, vitamque honestè instituendam, sed ad renovandas quoque animas, & Deo adsimilandas, præparandasque ad supernaturalem in ipsa Dei communione felicitatem. Est plena perfectaue sui ipsius dedicatio Deo facta, quæ potissimum sita est in *Oratione perpetua*, in *perpetua pœnitentia* per mortificationem sensuum, in *holocausto perpetuo* per omnimodam sui ipsius abnegationem. Ad *Ceremonialia* Evangelii præcepta quod attinet: Sacramenta N. L. sunt numero paucissima, observatione facillima, virtute præstantissima. Verbo: nihil non est in præceptis Evangelicis, quò divinam sui originem per semet ipsum non ostendat.

Objectiones Theistarum.

Obj. I. Autor Legis Evangelicæ ex infami crucis patibulo suspensus fuit: & quomodo divina Legis hujusmodi origo esse possit? *Resp.* Autorem Novæ Legis esse Deum verum, & Hominem invictè demonstrant Prophetarum oracula, & prodigia

digia eum in finem ab hoc Autore patrata, ut Divinitatem suam demonstraret: aut si miracula omnia negat *Theista*, maximi certè miraculi loco sit hanc Legem mundo, carni & sanguini tantùm adversariam in toto terrarum orbe prædicatam receptamque fuisse, & à viris etiam sapientissimis potentissimisque agnitam. Solus amor fecit, ut Christus probrosum adeò supplicium mortis sponte ac liberè subiret. Si cæcus Judæorum furor ita sæviit, ut Christum crucifigeret; at Christi mortem ipsa luxerunt elementa, dum Sol obscuratus, terra mota, petreæ scissæ sunt. Plura hanc in rem dicta vide in *Tract. de Fide, & de Mystero Verbi Incarnati*.

Obj. II. Præcones istius legis dicuntur fuisse homines simplices, qui aut mutilasse multa, aut multa ex spiritu fanatico addidisse meritò censentur. Profectò si Lex ista divinam haberet originem, decuisset, ut per homines sapientissimos hominibus annunciaretur. *Resp.* Quà igitur ratione factum est, ut Evangelii Lex nihilominus omnes terræ provincias pervaderet? cur neque Philosophorum sapientia, neque potentia Principum, neque Judæorum furor, neque Gentilium impietas, neque Orci machinationes aut publicam hujus Legis promulgationem impedire, aut diffusionem illius latissimam cohibere, aut innumerorum hominum coercere animos valuerunt, quominus hanc Legem profiterentur, & sanguine suo consignarent? quæ ista criminandi libido, viros integritate vitæ, candore animi, virtute patrandi miracula, rebus humanis omnibus superiores fanatico spiritu actos fuisse? Fanatismus an cum principiis sive theore-

418 DE LEGE EVANGELICA.

ticis, sive practicis sanctissimis ad omnem virtutem incitantibus, & ab omni vitiorum umbra retrahentibus stare umquam potuit, aut possit? quo consilio, quo fructu & commodo iidem Viri Apostolici Evangelicas Leges mutilassent? Incredule, quod nec de infimæ conditionis homine citra injuriam suspicari vel eloqui audes; istud sacrilego ore eructas de Apostolis, quos cœli terræque per tot jam secula gloriosos prædicarunt: & quousque? Fuerint simplices (at non omnes) priusquam divino Spiritu replerentur; Isto autem simul atque repleti sunt, sapientiæ & scientiæ suæ luce totum terrarum orbem illustrarunt, quin vel Judaicæ Legis peritissimi, vel acutissimi Philosophorum invenire possent, quod jure redarguerent, immo ut victos sese captosque darent.

Inst. Saltem decuisset, ut siquidem Lex Evangelii divina esset, vel ab Angelis, ut olim Lex Mosaica; aut certe ab hominibus dignitate, & auctoritate conspicuis promulgaretur. *Resp.* Cùm Lex ipsa per sese divinæ originis notas haberet, non erat, cur aliunde splendorem accerseret. Angelorum ministerio Lex Vetus ad homines pervenit, Legem Novam Deus-Homo divino ore nos edocuit: usus subinde ministerio Apostolorum, ut homines per homines erudirentur; respuit primùm Philosophorum sapientiam, & facundiam Oratorum, ne quid humanæ sapientiæ & eloquentiæ tribui posset: infirma Mundi elegit, ut fortia confunderet; atque hæc omnia sunt, ex quibus divina Evangelii virtus mirificè elucet.

Obj. III. Moralia Evangelii præcepta durissima sunt in exigendis officiis divinis, hominemque ultra

tra

DE LEGE EVANGELICA. 419

tra vires suas aggravant; officia proximo debita adeo non commendant, ut omnem potius humanam societatem subversum eant; homini ipsi abjectam vitam, tetricam, & intolerabilem vitæ rationem imperant. *Resp.* Ita tu blasphemias Incredule, sed age, breviter scrutemur singula. Ad *imum*. Lex Evangelica jubet Deum adorare in spiritu & veritate: *Deus spiritus est, & eos, qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare.* Joann. 4. v. 24. Timere Deum: *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere; sed potius timete eum, qui potest & animam & corpus mittere in gehennam.* Matth. 10. Confidere de divina ope: *Petite, & dabitur vobis, quærite, & invenietis, pulsate, & aperietur vobis.* Matth. 7. Submittere sese divinæ voluntati: *Quærite primum regnum Dei, & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis.* Matth. 6. Amare Deum super omnia: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua: hoc est maximum & primum mandatum.* Matth. 22. Servare mandata: *Docentes eos servare omnia, quæcumque mandavi vobis.* Matth. 28. Prosequi divinam gloriam: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est.* Matth. 5. Imitari divinas perfectiones: *Estote ergo vos perfecti, sicut & Pater vester cælestis perfectus est.* Matth. 5. v. 48. In his verò & similibus siquid arduum sit, humanasque vires excedere videatur, præsto est gratiæ divinæ auxilium, præsto sunt cujusvis ætatis, sexûs, & conditionis hominum exempla illustrissima. Præ-

420 DE LEGE EVANGELICA.

terea jacentes animos mirificè solantur & excitant
 præmia copiosissima & æterna, quæ Deus fide-
 libus servis suis daturum sese promisit. Ad 2dum.
 Quæ umquam Institutio moralis officia proximo
 debita tantâ perfectione expressit, ac Evangelica?
 nihil est, quod humanam societatem magis stabiliat,
 & promoveat felicitiùs, atque charitas & justitia:
 utriusque autem virtutis hujus munia nonne in
 Evangelio copiosissimè explicantur? charitas pa-
 tiens est: *Audistis, quia dictum est: oculus pro oculo,*
& dentem pro dente: Ego autem dico vobis
non resistere malo, sed si quis te percusserit in dex-
teram maxillam tuam, præbe illi & alteram;
& ei qui vult tecum contendere, & tunicam tuam
tollere, dimitte ei & pallium. Matth. 5. Beni-
igna est in omnes, etiam erga inimicos: Diligite
inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos,
& orate pro persequentibus & calumniantibus vos,
ut sitis filii Patris vestri, qui in cœlis est. Ibid.
v. 44. Pacifica est: Et si septies in die peccave-
rit in te, & septies in die conversus fuerit ad te,
dicens: pœnitet me: dimitte illi. Luc. 17. Li-
beralis est: Qui petit à te, da ei; & volenti mu-
tuari à te, ne avertaris. Matth. 5. Clemens &
misericors est: Si enim dimiseritis hominibus pec-
cata eorum, dimittet & vobis Pater vester cœle-
stis delicta vestra. Si autem non dimiseritis ho-
minibus peccata eorum, nec Pater vester dimittet
vobis peccata vestra. Ibid. v. 14. c. 6. Sollicita
est pro salute proximi: opera autem misericordiæ
tam spiritualia, quàm corporalia in Evangelio ma-
ximè commendantur, prohibentur autem scandala.
 Tandem modesta est charitas, non inflatur, non
 est

DE LEGE EVANGELICA. 421

est ambitiosa, non cogitat malum: *Nolite judicare, ut non judicemini. In quo enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini; & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, & trabem in oculo tuo non vides? . . . Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, & tunc videbis ejicere festucam de oculo fratris tui.* Matth. 7. Justitiæ commendatio quæ poterat esse clarior perfectiorque, ac his verbis expressa: *Diliges proximum tuum sicut te ipsum.* Ad 3tium. Lex Evangelica strenuos sui cultores tetricos & abjectos adeo non efficit, ut nemo unus inter mortales omnes sit, qui uberioribus deliciis & voluptatibus præ illis affluat. Hi pace animi & tranquillitate tam firmâ perfruuntur, ut nec corporis molestiæ, nec valetudinis dolores, nec hominum injuriæ, nec fortunæ adversantis casus illam perturbare queant. A Seculi tumultu & vanitate quò longiùs recedunt, eo propiores Deo fiunt, qui fons est veræ voluptatis. Incredule, quæ ista tua felicitas, quam cum belluis communem habes, quam ipsum mortis momentum cum luctu & dolore sempiterno commutabit? Sed ne longiùs abeam: age, vel unicum Evangelii præceptum cum naturæ lege pugnare ostende; ego verò adeo non dissentire adfirmo, ut ad summum perfectionis apicem Jus omne nat. per Legem Evangelicam evehctum nemo non intelligat. Quodsi basis & fundamentum totius legis naturalis est vel amor Deo, sibi & proximo debitus, vel amicitia cum Deo, secum ipso, & cum proximo colenda; non potest non Evangelica lex esse optima illius interpretatio.